

Susanne aznap is késett, mint általában. Eleinte mentegetőzve, később pusztá megszokásból. Amint elvégeztük a munkánkat, egymás mellé telepedtünk, hogy elűzzük a fáradtságot, és találkozzunk végre. Átkozott Bázis, átkozott várakozás!

Mi ketten amúgy is meglehetősen közel álltunk egymáshoz, tehát a „látod, milyen vagyok”, és az „ugye, nem haragszol?” számomra teljesen megszokott volt.

– Látod, milyen vagyok... Ugye, nem haragszol?

Láttam, hogy milyen. És nem haragudtam. Ezerféle tennivalónk volt aznap is, próbáltuk helyrehozni a károkat, felépíteni valamit a romokból, hogy helyet teremtsünk magunknak, ahol élni lehet. Kinézegettünk a hatalmas ablakon, igyekeztünk nem gondolni a halottakra, akiket már sikerült valahogyan eltemetni, de őriztük a Bázist.

●●● Fura helyzet, de fogalmunk sem volt, hogy a Bázis tulajdonképpen hol van. Susanne számítgatta a leszállás helyét, de már későn, a komputerek használhatatlannokká váltak. Ha sikerrel járt volna, akkor sem maradt volna más számunkra, mint a bennünket körülölelő homok, kissé távolabb átláthatatlan, sűrű erdő, és az erdőn túl, valahol nagyon messze egy fehér hegycsúcs. Az erdő nemigen volt már a megszokott erdő: temető volt, oda cipeltük a halottakat a támadás után, s ha felül lehet írni a temető szót, akkor eltemetett információk nyugodtak ott, amihez már nem férhettünk hozzá. Talán sikerült volna megtudnunk, hogy valódi cél vagy kényszerűség hozta az űrhajónkat erre a világra, mert a hajó már halott volt, az emberek halottak, a Bázis komputere is halott volt.

Mi azonban nem akartunk meghalni. Egy idő után már az sem számított, hogy hol vagyunk tulajdonképpen, a Galaxis melyik sarkában kötöttünk ki, s miféle támadás érte a Bázist. Minden információ elveszett, amit a földi emberfaj képviselt. Semmi nem maradt, csak Susanne és én.

Milyen könnyű ezt mondani! Hogy minden elveszett, és kész! Ott voltunk ketten, nem hagyatkozhattunk semmiféle parancsra. Milyen furcsa lett váratlanul, hogy önmagunknak kellett tenni valamit egy ismeretlen világban, ahol nem volt kalauz, és mennyi minden átértékelődött az igazi, visszavonhatatlan pusztulás láttán. Susanne a második tisztet sajnálta, én a Kismérnököt, aki néha szóba állt velem, mint a kiszolgáló személyzet egyik tagjával. A Kismérnöknek köszönhető, hogy maradt a túléléshez némi energiánk ezen az ismeretlen helyen.

És akkor még Susanne is volt.

●●● A sárga homokgyűrű ugyanúgy simulta a Bázis körül aznap is, mint eddig. Az ablakon át ugyanúgy látszott az épülethez felvezető rámpa. Egymás mellett állva néztük, és nem tehattünk semmit.

Ezt a feljárót nem tudtuk elpusztítani. Túl nehéz volt, a munkagépekhez pedig nem értettünk, már ami megmaradt közülük, és nem rozsdásodott a porban, a Bázis mellett. Azt már nehéz kimondani, hogy ahhoz a géphez sem értettünk, amitől féltünk.

A Silver fel fog jönni. Megint feljön; mióta elszabadult, újra és újra feljön, visszajön, tönkreteszi azt is, ami megmaradt. A saját nyomán visszatál, és csak jön céltalanul. Én a mechanikus szerkezetéhez értettem jobban, Susanne az irányító elektroniká-

hoz. De akkor sem tehattünk semmit. Mert Susanne félrekötött egy kis piros vezetékét...

Aztán túl voltunk a veszekedésen, mert én is követtem el hibákat, valamikor, valahol. Mindenki követ el hibákat.

Csakhogy a Silver nem követett el hibákat! Telepített programjához ragaszkodva felderítette az erdős részt a Bázis körül, és visszajött, hogy a Kismérnök kiszedje belőle az adatokat. A Kismérnök akkor még élt. Én magam átnéztem a gép lánctalpait, antennát cseréltem rajta, ha kellett, és kiszedtem a karcolódott lencséit. De az a program ott maradt a járműben, és mi nem tudtunk semmit, csak annyit, amennyit addig is.

És a Silver visszajött; program szerint feljött a rámpán, mindent összezúzva forgolódott a lánctalpain, aztán visszaporzott a Bázist körülölelő homokgyűrűn át a sűrűbe. Tulajdonképpen várakozott az eseményre, ami már soha többé nem fog megtörténni. Igazi, vegytiszta tanácsalanságot éreztünk a viselkedésében, míg rájöttünk, hogy ez a mi tanácsalanságunk. A Silver tanácsalansága csak egy program, amit a komputerszakértő Susanne elvétett... Az a kis piros vezeték!

Aztán persze marha voltam, és minden rossz, ami a szótárakban szerepel, de csak ketten voltunk, és ugyanúgy féltünk az ismeretlenségtől, mint a Silvertől. Estig várakoztunk, aztán amint látóhatár mögé bukkott az ismeretlen csillag, mi is nyugovóra térünk a felső szinten. A vezetékek megszaggatott zsigerekként lógtak a falakból, és vártuk az ismerős morajt, amint a Silver felkapaszkodik a rámpán. Itt-ott nekiütözik a falaknak, mozgást keres, és pusztít, ha van mit. De akkor éjjel nem jött, együtt töltöttük az időt a felső szinten.

Olykor viszonylagos nyugalmat éreztünk, és kimerészkedtünk a szabadba. A feljáró ugyanolyan súlyosnak és mozdíthatatlannak tűnt, mint azelőtt; valami más megoldást kellett találnunk. Segítség híján egész nap csak keringtünk a Bázis körül, de nem hagytuk figyelmen kívül az erdőt, ahol a Silver rejtőzött, és vigyáztunk, hogy közel maradjunk a bejáráshoz. Nem tudom, miben reménykedtünk. Az automatikus segélyhívásokra nem érkezett válasz, de nem is választ vártunk, hanem segítséget. Egyébként is, Susanne mellett akart maradni, és nem voltak olyan tervei, amelyekben nem szerepeltem. Nekem magamnak sem voltak javaslataim, ritkán engedtem, hogy eltávolodjon nélkülem a Bázistól, és nem szakadtunk el egymástól, csak a falakon belül. De ott fél napokra. Élettelen bunker.

Amint a támfalat vizsgálgattuk, akkor láttuk meg a Silvert. Biztonságos távolságban voltunk, s amint kitolta a tornyát a sűrűből, észrevett bennünket. Felfutottunk a bejáráshoz, és végignéztük, ahogy páncélorrával végigtúrja a port – percekben belül elérte a rámpát. Felesleges volt bezárni bármit is, máris a földszinten volt, Susanne és én pedig a felső szinten, egy sarokban kuporogtunk. Nem mozdultunk, és hallgattunk. Tudtuk, hogy a Silver most forgatja körbe a tornyát odalent – nekiment egy meglen-dülő kábelnek is –, ilyenkor megremegtek a falak, amik amúgy sem erre készültek, és csak reménykedhettünk, hogy abban az átkozott gépezetben is tönkremegy valami, hiszen az sem erre készült.

De a remény csak remény maradt. Órákig tartó várakozás után a fémkaszni lekúszott a rámpán, átvágott a sivatagos talajon, és eltűnt a sűrűben.

Nem könnyű erre emlékezni, de másnap is jött, és harmadnap is. Ahogy a tevékenységünk egyre jobban beszűkül, fokozottabban éreztük az egymásrautaltságot, valahogy mégis tudtuk, hogy nem kerülhetünk egymáshoz közelebb, míg ez a zavaró tényező létezik. Persze, megváltoztatott bennünket az átélt tragédia, valamelyest mégis

hálát kellett adnunk a tudatlanságunknak, mert nem fogtuk fel teljes egészében, hogy mi történt velünk. Csak kiegészítő személyzet voltunk a hajón, és már semmi olyasmivel nem akartuk terhelni magunkat, mint az új Ádám és Éva, és ki tudja, hogyan alakult volna az egész, ha nincs a Silver, mert minden tragédia ellenére lefoglalta az időnket, és újabb és újabb feladatokra sarkallt bennünket.

Susanne ott volt mellettem, és én is ott voltam mellette. Akkor csak ez volt a fontos, és semmi más nem számított.

Susanne a komputer megmenekült részegységével kísérletezett, én a könyvtárat bújtam. Nem volt nagy ügy, a „könyvtár” néhány rövid polcot jelentett (az üres helyekről hiányzó köteteket összeszedtem a gazdátlan szobákból). Hosszú napokba telt, míg be mertünk hatolni a legénység lakatlanná vált kabinjaiba, mert a biztonsági szintünk itt sem volt érvényes, de Susanne rájött, hogy az érvénytelenség „érvényét veszítette”. Átforgattam a lapokat, amúgy céltalanul, hátha felfedezek bennük valamit. Végül kidobtam az egészet. A könyvekből nem tudtuk meg, hogy tulajdonképpen hol vagyunk, a szórakoztató információkkal amúgy sem tudtunk volna mit kezdeni. A Silver még mindig létezett, semmi másra nem koncentráltunk.

Aztán az átkozott meggondolta magát. Már nem nappal jött, hanem éjszaka, amikor mi is moztunk az épület körül, remélve, hogy viszonylagos biztonságban vagyunk. Sötétben temettük el a halottakat is annak idején, átcipeltük őket a süppedő homokon az erdőig, és akkor is elhasználtunk jókora adag infraenergiát. A Silver éjszaka jött. Felrobogott a rámpán, és mi ketten odafent vártuk mozdulatlanul összebújva, hogy elmúljon a lidércnyomás. Megdöngette a falakat, tudtuk, ha távolabbi mozgást érzél, akkor lő. A Kismérnök már halott, nem segíthet, Susanne pedig már nem tudott belemászni a gépbe, hogy helyére kösse azt a hajszálvékony, piros kábelt...

Emlékszem, viszonylag nyugalmas napunk volt, amikor Susanne végre jutott valamire. Furcsa egybeesés, de jobb híján éppen a tartalék lánctagok között turkáltam a fenti raktárban.

Susanne az ablaknál állt, és szép volt, mint mindig. Fény volt odakint, sugárzó nap-sütés: tisztán látta a sík homokon átvezető nyomokat, melyek az erdőtől a lakhelyünkig vezettek, és ami minden félelmünk oka volt. Odahívott, és együtt néztük az egészet.

Persze, a lánctalpak! Persze, hogy a saját nyomán talál vissza a Silver!

Volt valami végre, amit a javunkra fordíthattunk volna. Egy másik nyom, amely eltéríthette volna a Silvert, egészen a Bázis mögött húzódó szakadékig. Akkor jó ötletnek látszott, mert lehoztuk ugyan a fenti raktárból a lánctagot, de amint lecipeltük a rámpán, teljesen kimerültünk. Lehetetlen volt a tagot a homokba nyomkodva tévutat készíteni a Silvernek, hogy lezuhanjon a szakadékba, vagy legalábbis egy időre eltűnjön az ismeretlen terepen, míg történik valami. Mert biztosan volt valamilyen adat, biztonsági kód, segélyhívásra alkalmas jel a komputerben, amit használtunk is, de nem tudtuk, mi hogyan működik, akik pedig tudták, már nincsenek.

Kifáradtunk, és otthagytuk a lánctagot a homokban, a többi vasdarab között. Túl sok volt a halott, a temetés, a pusztulás, az a vasdarab is az enyészeté lett. Visszahúzódtunk a falak közé, próbáltuk megemészteni a sikertelenséget, és azt, hogy minden maradt a régiben.

Mégis volt ebben a földöntúli, katasztrófális állapotunkban valami, amit jó dolognak is nevezhattünk, ha viszonyítási alapnak tekintjük az idáig vezető úrutat, a kiosztott feladatok elvégzésének örömét, a „mindenki a saját helyén” biztonságát. Ha most

visszagondolok, nem érvényes a „jó időben, jó helyen” mondás, mert Susanne és én rossz időben voltunk jó helyen, így maradtunk életben a felépített Bázis kábelalagútjában. Mire feljöttünk, már egy egészen szokatlan munka várt ránk. A halott legénység eltemetése. Az átkozott gép útnak indítása.

Mert semmiféle támadás nem történt. Leszállás után terv szerint felépült a Bázis, és a félig döglött komputer szerint túl közel a hajóhoz. A hajó felrobbant. És minden ember rossz időben volt, rossz helyen. A Silvert már akkorra beprogramozta a Kismérnök, útra készen állt: olyan volt, mint egy bárgyú tank, és Susanne elindította. Ez volt a dolga. Bekötni néhány száz hajszálvékony vezetékot, és kész. Bagatell. Minden bagatell munkát elvégeztünk, és a jelentéktelennek látszó részletek félelmetes egészé álltak össze, amint a Silver visszatért. Visszahozta az, amit belé rejtettek. Neki ez volt a dolga.

Az a kis piros vezeték...

Nem boldogultunk vele. A monstnum idegpályái továbbra is futtatták a programokat, amelyek megmaradtak a fedélzeti komputerében, és mi nem értettünk semmihez, csak a saját feladatainkhoz. Ezek viszont megszűntek, és át kellett volna vennünk más feladatokat, már amikor időnk volt rá, és nem kellett menekülnünk előle. Semmiféle nyomot, segítséget nem találtunk, halva született ötleteink voltak, mint azok a lánc-talpnymok is, és nem tudtuk, sikerült-e véletlenül olyan gombokat nyomogatni a terminál billentyűzetén, amelyek megválthatnának bennünket.

És Susanne talált valamit.

Susanne megtalálta! Végig az orrunk előtt volt az a kis páncélajtó, de azt is fel kellett törnünk, hogy hozzájussunk ahhoz, ami mögötte van.

Közepes méretű, könnyű ládáknak tünnek. Leemeltem a legfelsőt, akkor már nehéz volt. Ehhez már én értettem egy kicsit. Egy robbanófej volt, egy taktikai rakéta robbanófeje!

Ott álltunk, tudtuk, hogy van valamink végre, de akkor hirtelen nem tudtunk vele mit kezdeni. Nem volt hordozó- és célzóeszközünk, de volt inspiráció, hogy kitaláljunk valamit.

A homoksík az erdőig három mérföld. A hozzánk vezető nyom nyílegyenes. Mivel a Silver mindig a saját nyomán, ugyanúgy tér vissza, elég hát elhelyezni a robbanófejet az útján, és egy mesterséges krátert robbantani. Az adatok szerint a mélysége tizenegy méter, az átmérője negyven méter lesz. Legalább a távolság feléig kellett eljuttatni, hogy a robbanás ne tegyen kárt abban, amink még megmaradt.

Tudtuk a megoldást. Susanne kezelésbe vette a robbanófejet, és láttam, hogy negyven percre időzítette. Húsz perc a homokgyűrű feléig, ott leteszi, húsz perc vissza. A robbanást már innen nézzük.

Nem volt semmi okunk a halogatásra. Susanne, karjai között a robbanófejvel leóvakodott a rámpán. Nekivágott a homoknak.

Az üvegen át kísértem a tekintetemmel. A gondolataimban csak ő volt, és a semmi. Susanne és a semmi. Vékony nyomot hagyott maga után a lánc-talpak árkai között; innen a magasból szájalmasan kicsinek látszott. Kínlódott a porban.

Huszonkét perc. Aztán huszonhat, és még mindig nem volt félúton.

Miért nem dobja már el?

Azt hiszem, akkor veszítettem el az időérzékemet, mert amint őt figyeltem, ahogy gázol a homokban, számomra minden megszűnt. Megszűnt az ő számára is, mert karjában a robbanófej az erdő nyiladékára koncentrált.

Ott állt a gép, s mielőtt nekiindult, még odébb csúsztotta a farát, hogy teljesen szemben legyen Susanne kicsiny alakjával. És én láttam!

Susanne!!!

Másfél perce volt akkor az én kis drágámnak, aztán már csak harminc másodperce. Őlében a robbanófejjel szembefordult azzal az átkozott géppel. Feladta!

De nem a Silver volt! Egészen új lánctalpain megcsillant a fény, az antennacsápokat sem én szereltem, és amint felpattant az oldalán a csapóajtó, tudtam, hogy egy fehér szakfanderes ember száll ki belőle. És úgy is történt.

Mégiscsak eljöttek értünk! Mégiscsak megmenekültünk.

Susanne pedig ott állt a tizenkét másodpercével, és a robbanófejjel a karjai között. Teljesen kimerült. Hányszor figyelmeztettem a dupla kerekei miatt: én mindig triplát tettem fel, amikor kimerészkedtünk a homokra! A teleszkópjaiból a homokba engedte az olajat, és ebben a szégyenteljes pozitúrában várta, hogy közeledjen a szakfanderes ember.

Az pedig közeledett hozzá. Teljes nyolc másodperce volt erre, aztán egyenesen belemosolygott a villanásba.

